

LEPTEPIS ALEXIOU "Vers français d'un grec". Candie, île de Crète, 1928.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΥ «Όσοι ζήσουν» Θεσσαλικά διηγήματα.

ΛΑΜΠΗ ΒΟΛΑΝΑΚΗ «Η τέχνη σάν κοινωνικό φαινόμενο».

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«*Αναγέννηση*» μηνιαίο περιοδικό. Ἀθήνα. (Τεύχη 7ο καὶ 8ο). — Μάρτης, Ἀπρίλης 1928.

Στὸ 7ο τεύχος, ἡ Δώρα Μοάτσου δημοσιεύει τὸ τρίτο, τέταρτο καὶ πέμπτο μέρος τῆς μελέτης της «Ὁ ἑλληνικὸς στίχος ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους ὡς σήμερα». Βρίσκομε ἀπόσπασμα ἀπτὴν τρίτῃ ὁμιλίᾳ τοῦ κ. Σιδέρη γιὰ τὴ νεοελληνικὴ θεατρικὴ λογοτεχνία ἀπὸ τὸ 1800 ὡς τὸ 1850 «Ὁ Ἀλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβῆς».

Στὸ 8ο τεύχος ὁ κ. Κώστας Βάρναλης γράφει μιὰ ἐκτενῆ μελέτη «Τέχνη καὶ κοινωνικὲς συνθῆκες». Ὁ κ. Κ. Παράσχος ἔχει ἄρθρο «Τὸ πατριωτικὸ ἰδανικὸ τοῦ Βαλαωρίτη» καὶ συνεργασία τῆς κ. Ἀγγελᾶς Καστανάκη «Κάποια ζητήματα ἠθικῆς».

«*Σχολικὴ πράξις*», παράρτημα τοῦ περιοδικοῦ Ἀναγέννηση.

«*Ἑλληνικὰ Γράμματα*», 1 Μαΐου, 14 Μαΐου 1928, Ἀθήνα.

Στὸ πρῶτο τεύχος βρίσκομε μιὰ βαθυστόχαστη καὶ πολὺ ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ κ. Κ. Μπαστιᾶ «Μαρξισμὸς—φασισμὸς—χριστιανισμὸς». Μιλῶντας γιὰ φασισμὸ καὶ κομμουνισμὸ ὁ κ. Μπαστιᾶς λέγει «ἄρχιζοντας ἀπτὶς ὁμοιότητες μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς κ' ὁ φασισμὸς καὶ ὁ κομμουνισμὸς ἔχουνε κάποιες ὁμοιότητες καταπληγτικῆς. Πρῶτα πρῶτα καὶ τὰ δυὸ συστήματα στηρίζονται σὲ δυναμικὲς μειοψηφίαις πού ἐπιβάλλουν τὴ θέλησὶ τους σὲ μιὰ παθητικὴ καὶ τρομοκρατημένη μάζα». Μέσα στὸ ἄρθρο ὑπάρχει καὶ τὸ φασιστικὸ πιστεῦο πού ἡ ἐπίσημη ἰταλικὴ κυβέρνησις ἀναγκάστηκε νὰ τὸ ἀρνηθῆι μὰ δὲν μπόρεσε νὰ σταματήσῃ τὴ δημοσιότητά του.

Ὁ κ. Μαν. Πρωτοψάλτης γράφει γιὰ τὸ «Ἀνέκδοτο Καρπαθιακὸ Ἀλφάβητο τῆς Ἀγάτης».

Στὸ τεύχο 14 Μαΐου ὁ κ. Δ. Εὐαγγελίδης γράφει γιὰ τὸ γεγραμνὸ ζωγράφο τοῦ 15ου αἰῶνα Ἀλμπρεχτ Ντύρερ.

• *Ἡ Σύγχρονη Σκέψη*, δίμηνο περιοδικό. Μάρτιος — Ἀπρίλιος 1928. Chicago.

Πολύ καλὸ τεύχος. Τὸ περιοδικὸ αὐτὸ βγαίνει ἐπιμελημένον καὶ ὁμορφο. Ἡ συνεργασία του ἐκλεκτὴ. Διηγήματα «Τὸ βράδυ τῆς ἀποκριῆς» τοῦ κ. Ἀδ. Παπαδήμα. «Ὀλοφάνερα μυστικά» τοῦ κ. Μ. Βισάνθη. Τὸ «Γκαρσόνι» τοῦ κ. Κώστα Παροσίτη.

Βρίσκομε ἓνα πολὺ ὠραῖο ποίημα τοῦ Μ. Μαλακάση «Σὲ νεκρὴ κόρη» καὶ στίχους τοῦ Μένου Ἀναγνωστόπουλου, Στέλιου Σπεράντζα, Μιχ. Δ. Στασινοπούλου, Ἀπ. Μαρμέλη, Μήτσου Παπανικολάου. Τὸ ποίημα τοῦ κ. Ἀπ. Μαγγανάρη «Οἱ δρόμοι» θυμίζει ἐλαφρῶς Καβάφη.

Μᾶς ἄρεσαν οἱ μοντέρνες ζωγραφιῆς τοῦ κ. Ἰωάννη Βλαστοῦ ποὺ ἔχει τὸ τεύχος.

Τὰ σημειώματα τῆς «Σύγχρονης Σκέψης» δείχνουν πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ ἐνημερότητα στὴν πνευματικὴ κίνηση. Σ' ἓνα ἀπ' αὐτὰ ὑποδεικνύονται ποιά βιβλία τὸ περιοδικὸ θεωρεῖ ὡς τὰ καλύτερα ἀπὸ πολλά, πάρα πολλά, ποὺ τυπώθηκαν πέρσι. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ τὰ καλύτερα βιβλία εἶναι τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ λογοτέχνη κ. Γ. Πιερίδη τὸ «Ἐνας Ξένος καὶ ἄλλα διηγήματα».

«*Νέα Ἑστία*» 1 Μαΐου, 15 Μαΐου 1928, Ἀθῆναι.

Συνεργάζονται: (Τεύχος 1 Μαΐου) Κλέων Παράσχος, Αἰμιλία Στεφ. Δάφνη, Μ. Φιλήντας, Τέλλος Ἄγρας. (Τεύχος 15 Μαΐου) Δημοσθένης Ν. Βουτυρᾶς, Κώστας Καιροφύλας.

Κάτι εἶδαμε πάλι στὴν «Νέα Ἑστία» γιὰ Μαλάνους κλπ. Στὰ σοβαρὰ ἀσχολεῖται ἢ «Νέα Ἑστία» μὲ τέτοια ἀερολογήματα;

«*Ἰόνιες Ἀνθολογία*», Ἀπρίλης 1928, Ζάκυνθος.

Ὠραῖο τὸ διήγημα τοῦ Χρηστοβασίλη «Πάσχα Ἡρώων»: πολὺ ζωντανὸ τὸ μέρος ποὺ περιγράφεται ἢ φιλικὴ ἀντιζηλία τοῦ Σαμουὴλ καὶ τοῦ Κατσαντώνη καὶ τὸ φιλότιμό τους στὸ σπᾶσιμο τοῦ κόκκινου αὐγοῦ — τὸ σοβαρὸ ζήτημα τοῦ ποιὸς θὰ κρατᾷ τὸ αὐγὸ κάτω. Διαβάζομε στίχους «Στὴν Κα Μαριέττα Μινώτου» τοῦ κ. Α. Σημηριώτη καὶ «Κυριακὴ» τοῦ κ. Μ. Στασινοπούλου.

Στὴ σειρά ἔργων ποὺ δημοσιεύει μὲ τὸν τίτλο «*Ἐρευνα*», ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Α. Κασσιγόνη μᾶς ἔδωσε τὸ Μάϊο τὴν «Κοινωνικὴ ὑγιεινὴ» τοῦ ἱατροῦ Κ. Α. Χαριτάκη — ἢ ὁποῖα εἶναι γεμάτη ἀπὸ χρήσιμες πληροφορίες καὶ ὁδηγίαις γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς διάδοσης τῆς φθίσης καὶ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων· τὴν ὑγιὴ ἀνατροπὴ τῶν παιδιῶν· τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς τοξικομανίας.

“*Νέα Ἐπιθεώρηση*” μηνιαία ἔκδοσις, Ἀπριλίου 1928, Ἀθήνα.
Ὅλη ἡ συνεργασία τοῦ περιοδικοῦ μέσα στή μονόπλευρη θεωρία
του. Ἄν ὑπῆρχαν τοῦλάχιστον δικοί μας νά τὰ γράφουν, ἀλλά
καταφεύγουν στοὺς ξένους γιὰ νά βροῦνε ὄλιγο.

Τὸ “*Πανόραμα*” (Μηνιαία καλλιτεχνική καὶ φιλολογικὴ ἔκδο-
σις, Κάϊρον — Ἀλεξάνδρεια) μᾶς ἔδωσε ἓνα πολὺ καλὸ τεῦχος γιὰ
τὸν Μάρτιο. Ἡ ἐμφάνισί του εἶναι ἐπιμελημένη, καὶ ἡ εἰκονογρά-
φησις ἐπιτυχημένη. Ἐνὰ σκίτσο τοῦ Καλοσοῦρου μᾶς δείχνει τὸν
μεγάλον διηγηματογράφον Βουτυρᾶ. Ἔχει σκίτσα τοῦ κ. Σ. Σταμα-
τίου καὶ τοῦ κ. Ἀνδρεόπουλου ἀπτόν Πάτση· φωτογραφία τοῦ κ.
Μένου Ἀναγνωστοπούλου. Δύο εἰκόνες τοῦ αἰγυπτίου ζωγράφου
Μαχμουτ Σαῖτ. Εἰκόνες ἀπτὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πατριάρχου στὸ ὄρος
Σινᾶ καὶ εἰκόνα τοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἡλιουπόλεως. Ἀπτὴ λογο-
τεχνικὴ ὄλη: διήγημα τοῦ κ. Σ. Σταματίου “Δὲ γλυτώνω” τοῦ
Φώτου Γιοφύλλη· περὶ τραγούδια καὶ στίχοι τοῦ κ. Ἀναγνωστο-
πούλου· στίχοι τοῦ κ. Σταύρου Καρακάση πού δίνουν μιὰ γαλήνια
ἐντύπωση:

“ . . . Τριγύρω μου θωρῶ . . .

„ Ἀσάλευτη τὴ χουρμαδιά, φανταστικὰ σὰ στύλο,

„ Νωχελικὰ τὰ πράσινα σπαρτὰ στὴ γῆ γυρμένα

”

Ἄπτοὺς παλαιότερους ποιητὲς ἔχει στίχους τοῦ Καβάφη “Πολὺ
Σπανίως”, τοῦ Παλαμᾶ “Ποιὸς ξέρει”, τοῦ Χρησιμομάνου “Ἡ λί-
μνη”. Ἄπτὸ ποίημα τοῦ Καβάφη λείπει ἓνας στίχος, ὁ προτελευ-
ταῖος. Ἐπίσης μετὰ τὸ εἶν “ἓνας γέροντας” μῆκε, κατὰ λάθος,
θαυμαστικό. Τοῦτο τὸ σημειώνομε γιὰ τὸ θαυμαστικό ὁ Καβά-
φης ἐλάχιστα τὸ μεταχειρίζεται. Αἴφνης στὴν συλλογὴ 1907-1915
(ὅπου βρίσκεται καὶ τὸ ποίημα πού τύπωσε τὸ “Πανόραμα”) πάνω
σὲ 38 ποιήματα ἔχει μόνο τέσσαρα θαυμαστικά. Αὐτὴ ἡ καθαφικὴ
ιδιότης ἴσως δὲν εἶναι γενικὰ γνωστὴ.

“*Ἀτλαντὶς*”, μηνιαῖο περιοδικό, Νέα Ὑόρκη, Μάρτιος 1928.
Ἐλκύομε ἰδιαίτερα τὴν προσοχὴν στὸ ἔρθρον γιὰ τὴν “Βυζαντινὴ
Εὐβοία” καὶ τὶς ἀρχαῖες εἰκόνες πού βρίσκονται στὶς ἐκκλησιάς τῆς
Εὐβοίας, ἀπτις ὁποῖες μᾶς δίδονται τρεῖς (ἡ “ἁγία Καλλιόπη”, ὁ
“Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου”, ὁ “Ἅγιος Κοσμάς”). Μιὰ ἀνταπό-
κρισις ἀπτὴν Πάτρα ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἐγκαίνια τῆς ὡραίας ἐκκλη-
σίας τοῦ Ἁγ. Διονυσίου πού χτίστηκε στὴ μεγάλη πελοποννησιακὴ
πόλιν. Ἔχει ἓνα πολεμικὸ διήγημα τοῦ κ. Κ. Φαλτάιτς “Οἱ πολιορ-
κημένοι τοῦ Μπάχτζεζικ”.

“Semaine Egyptienne”. Στο τεύχος τῆς 15 Ἀπριλίου βρίσκουμε συνεργασία τοῦ Ahmed Rassim, τοῦ F. Bonjean στίχους· ἄρθρο τοῦ Philippe Sagnac “Ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Συρία στὰ 1833”· διήγημα τῆς κ. Yvonne Laeuffer “ὁ φόβος”, ἀπτὴν αἰγυπτιακὴ ζωὴ. Ἐπιτυχημένα τὰ σκίτσα τῶν συνεργατῶν τῆς “Semaine Egyptienne” ἀπτὸν κ. Pazzi.

Ὁ κ. Henri Grégoire (τεύχος 30 Ἀπριλίου) γράφει γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἐτοιμάζει ὁ K. A. C. Creswell “Ἡ μουσουλμανικὴ τέχνη τῆς Αἰγύπτου”. Σὲ λίγους μῆνες θὰ κυκλοφορήσει ὁ πρῶτος ἀπτὸς τέσσαρες τόμους· θὰ ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ. Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Creswell πάνω στὴ Μουσουλμανικὴ τέχνη θὰ εἶναι βαρυσήμαντη χάρις στὴν ξεχωριστὴ ἀξία τοῦ σοφοῦ αὐτοῦ μελετητῆ.

Ὁ κ. Glycas ἔχει συνέντευξη μὲ τὸν αἰγύπτιο λογοτέχνη Ahmed Deïf.

Στὸ φύλλο τῆς 15 Μαΐου βρίσκουμε συνέντευξη τοῦ κ. Glycas μὲ τὸν λόγιο Mohamed Awad.

“Παναγιύπτια”, εἰκονογραφημένο περιοδικὸ γιὰ παιδιὰ, ἐφήβους καὶ κορίτσια. Ἐκδίδεται κάθε Σάββατο ἀπτὰ “Γράμματα”.

Πολὺ εὐστοχὴ ἡ ἰδέα τῆς διεύθυνσης τοῦ περιοδικοῦ νὰ παρουσιάζει στὰ παιδιὰ ἐργασία τῶν Ἀλεξανδρινῶν λογοτεχνῶν. Στὸ φύλλο τῆς 28 Ἀπριλίου ἔχομε “Τὰ βαφτίσια τῆς κούκλας” ἀπτὸν κ. Παν. Βοισιμιτάκη ὅπου περιγράφεται μὲ ζωηρότητα μιὰ οἰκογένεια μὲ πέντε χαριτωμένα παιδάκια. Στὸ φύλλο τῆς 5 Μαΐου ὁ κ. Γ. Πιερίδης δίνει “Τὸ ξύπνημα”, ἓνα ὄραιο διήγημα. Ἡ πρώτη ἐντύπωση τοῦ μικροῦ παιδιοῦ ἀπτὸ θέατρο. “Ἐνας κόσμος καινούργιος, ἓνας κόσμος ἀνώτερος σάλευε πίσω ἀπτὸ ζωγραφιστὸ πανὶ τῆς αὐλαίας. Μὲ τοὺς λευκοὺς χιτῶνες καὶ τοὺς τριανταφυλλὶ μανδύες, οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἔμοιαζαν κάτι ἀγάλματα θεῶν”. Ὁταν ὁμως κατόρθωσε νὰ τοὺς δεῖ ἀπὸ κοντὰ τὸ μικρὸ παιδί, κάθε ἄλλο παρὰ θεοὶ τοῦ φάνηκαν.

Οἱ στήλες τῶν ἀθλητικῶν εἶναι γεμάτες ἀπὸ ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες καὶ ἀποτελοῦν μιὰ πολὺτιμη συμβολὴ στὸν ἑλληνικὸ ἀθλητισμὸ τῆς Αἰγύπτου, κάμνοντάς τον γνωστὸ καὶ ἐλκυστικὸ στὰ παιδιὰ. “Οἱ πρόσκοποι μας στὰ Ἱεροσόλυμα” (φύλλο τῆς 12 Μαΐου) εἶναι μιὰ λεπτομερὴς περιγραφή τῆς ἐκδρομῆς τῶν Ἑλλήνων προσκόπων τὸ Πάσχα στὰ Ἱεροσόλυμα.

“Journal des Hellènes”. Ἐφημερὶς τοῦ Παρισιοῦ. Ξεχωρίζουμε τίς πολὺ καλὲς ἀθηναϊκὲς ἀνταποκρίσεις — καλλιτεχνικὲς καὶ φιλολογικὲς τοῦ κ. Μάριου Βαϊάνου. Ἀπτὴν Αἴγυπτο ἔχει

άνταποκρίσεις τοῦ κ. Δ. Χαριτάτου — μιὰ γιὰ τὴν ἐκθεση τοῦ κ. Πάτση, καὶ μιὰ γιὰ τὴν χειροτονία καὶ τὸ στάδιο τοῦ μητροπολίτου Ἀξώμης. Ὁ κ. René Rivaux γράφει (στὸ φύλλο τῆς 15 Ἀπριλίου) γιὰ τὴν ἑλληνικὴ πνευματικὴ ἐπίδοση στὸ Βουκουρέστι κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα καὶ τὶς ἀρχές τοῦ 19ου. Στὸ φύλλο τῆς 29 Ἀπριλίου διαβάζομε γιὰ μιὰ ἐκθεση Ἑλλήνων ζωγράφων στὸ Παρίσι ἀπ' τοὺς ὁποίους σημειώνομε τὴν κ. Ἀλεξανδρίδη καὶ τὸν κ. Στεφανόπουλο, καὶ τοὺς αἰγυπτιωῆτες Μηταράκη καὶ Παπαγεωργίου.

“*Μόδα καὶ Τέχνη*” μηνιαῖο περιοδικό, Ἀπρίλιος-Μάιος 1928. Ἀθήνα. Στὸ φιλολογικὸ του μέρος συνεργάζονται: Σπῦρος Παναγιωτόπουλος, Μηνᾶς Ζῶτος, Γ. Ἀθάνας καὶ ἄλλοι.

Καὶ ὡς ὕλη καὶ ὡς εἰκονογράφηση τὸ “*Cinégraphie Journal*” (Ἀλεξάνδρεια) εἶναι ἓνα πολὺ ἐνδιαφέρον ἐβδομαδιαῖο περιοδικό. Στὸ φύλλο τῆς 10 Μαΐου σημειώνομε ὁμορφους στίχους τοῦ κ. Νεφούση.

“*Ἐλευθερία*” ἡμερησί. Λευκωσία, Κύπρος. Καὶ ἄλλοτε μᾶς δόθηκε ἀφορμὴ νὰ γράφομε πόσο καλὸ φύλλο εἶναι ἡ “Ἐλευθερία”. Χρησιμώτατη γιὰ τὴν Κύπρον, εἶναι ἐπίσης χρήσιμη γιὰ τοὺς ἐδῶ Κυπρίους γιὰ τὸν κάμει ἐνήμερους σὲ ὅλα τὰ ζητήματα τῆς πατρίδας τους. Στὸ φύλλο τῆς 7 Ἀπριλίου διαβάζομε μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Σ. Λοῦζίδη “ἀπολογία δημοτικισμοῦ”.

“*Ἀλήθεια*” πολιτικὸ καὶ φιλολογικὸ ἐβδομαδιαῖο φύλλο. Λεμεσός, Κύπρος. Μὲ καλὰ γύρια ἄρθρα ποὺ φέρουν τὴ γνωστὴ ὑπογραφή τοῦ κ. Μ. Δ. Φραγκοῦδη (“Σκέψεις καὶ σχόλια ἐπὶ τοῦ Ἐναρκτηρίου”, “Τὸ ἐν Λάρνακι ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον”). Μὲ καλὰ πληροφορημένες ἀνταποκρίσεις ἀπτὴν Αἴγυπτο.

“*Νέα Ἠχώ*”, ἡμερησί, Πόρτ-Σαῖτ. Διαβάσαμε στὸ φύλλο τῆς 28 Ἀπριλίου μιὰ περιληψὴ διαλέξεως περὶ Ἰσλάμ ποὺ ἔκαμε στὴν ἑλληνικὴ ἔνωση τῶν Νέων “Ὁρφεὺς” ὁ Δρ. Σκουφόπουλος.

“*Ἀρκαδία*” ἐβδομαδιαῖα ἡμερησί τοῦ Σικάγου. Σημειώνομε ἓνα ἄρθρον τῆς “Πρὸς τοὺς Αἰθέρας” στὸ ὁποῖο ἐξαίρονται τὰ προσόντα ποὺ ἔχει ὁ Ἕλληνας γιὰ νὰ γίνῃ πρῶτης γραμμῆς ἀεροπόρος, ὅπως εἶναι πρῶτης γραμμῆς ναύτης.

“*Νέα Ἀγωγή*” μηνιαῖο παιδαγωγικὸ δελτίο. Ἀπρίλιος 1928.